

PROJEKT

Nr korespondencji SOD

**UCHWAŁA NR
RADY MIASTA GLIWICE**

z dnia 2024 r.

w sprawie przyjęcia apelu do Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie zwiększenia środków finansowych na realizację programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” dla jednostek samorządu terytorialnego oraz wprowadzenia zmian w tym programie

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 609 z późn. zm.), na wniosek Prezydenta Miasta

**Rada Miasta Gliwice
uchwała, co następuje:**

§ 1. Przyjąć apel kierowany do Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie zwiększenia środków finansowych na realizację programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” dla jednostek samorządu terytorialnego oraz wprowadzenia zmian w tym programie. Treść apelu przedstawiono w załączniku nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Apel zostanie przekazany Ministrowi Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Gliwice.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik do uchwały Nr

Rady Miasta Gliwice

z dnia.....2024 r.

Apel do Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie zwiększenia środków finansowych na realizację programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla jednostek samorządu terytorialnego oraz wprowadzenia zmian w tym programie

Asystencja osobista to jedna z podstawowych i kluczowych usług dla osób z niepełnosprawnościami. Zgodnie z art. 19 Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych wszystkie osoby z niepełnosprawnością mają równe prawo do życia w społeczeństwie wraz z prawem dokonywania takich samych wyborów na równi z innymi osobami. Aktualnie usługi asystenta osoby z niepełnosprawnością funkcjonują na podstawie rządowego programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla jednostek samorządu terytorialnego, jednak środki Funduszu Solidarnościowego przekazywane samorządom na zapewnienie asystencji osobistej osobom z niepełnosprawnością są rażąco niskie i nie zapewniają dostępności tej usługi dla wszystkich osób, które takiego wsparcia bezwzględnie potrzebują. Zapotrzebowanie na usługę asystencji osobistej jest ogromne, o czym świadczy liczba wniosków składanych do Ośrodka Pomocy Społecznej w Gliwicach (realizatora programu), i każdego roku znacząco rośnie. W edycji 2024 r. złożono 221 wniosków (w tym 126 w terminie naboru). 103 wnioski zostały rozpatrzone pozytywnie, natomiast 109 osób wnioskujących o usługi asystenckie nie otrzymało wsparcia z powodu braku środków finansowych i zostało wpisanych na listę oczekujących (w tym 14 osób, które złożyły wnioski w terminie naboru). 9 wniosków rozpatrzono negatywnie (z innych powodów). Na 2024 r. Miasto Gliwice pozyskało na usługi asystenta osobistego osoby z niepełnosprawnością kwotę 1 368 850,00 zł. Aktualnie zapotrzebowanie na te usługi kilkakrotnie przekracza wysokość pozyskanych na ten cel środków finansowych. Osoby z niepełnosprawnością z uwagi na niski poziom finansowania usługi asystencji osobistej pozbawione są tego wsparcia lub przyznany im limit godzin usług asystenckich jest niewystarczający do zabezpieczenia podstawowych potrzeb. W celu objęcia wsparciem jak największej liczby osób z niepełnosprawnością, przy ograniczonych środkach finansowych, niezbędne jest obniżanie liczby przyznawanych godzin asystentury. Natomiast limity godzin usługi asystenta znacząco ograniczają możliwość niezależnego funkcjonowania osoby z niepełnosprawnością w społeczeństwie, nie dają możliwości pełnego udziału w życiu społecznym oraz samorealizacji. Niejednokrotnie bez niezbędnego wsparcia pozostają osoby najbardziej potrzebujące asystentury – ze znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności oraz z niepełnosprawnościami sprzężonymi.

Ponadto ograniczone środki finansowe i konieczność zapewnienia w pierwszej kolejności usługi asystenckiej osobom z niepełnosprawnościami samotnie gospodarującym, które nie mają możliwości korzystania ze wsparcia bliskich, znacznie ogranicza możliwość dostępu do tej usługi dzieciom, a niepodważalne jest, że dzieci z niepełnosprawnością mają prawo do uczestniczenia w Programie i korzystania z usług asystenta tak samo jak osoby dorosłe, wskazany bowiem powyżej art. 19 Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych gwarantuje wszystkim osobom z niepełnosprawnością równe prawo do życia w społeczeństwie.

Ośrodek Pomocy Społecznej i środowisko osób z niepełnosprawnościami zgłaszają niepokojące sygnały dotyczące braku wsparcia dla najbardziej potrzebujących osób z niepełnosprawnością oraz dzieci.

Głównym celem Programu jest wprowadzenie usług asystencji osobistej jako formy ogólnodostępnego wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym. Natomiast ograniczenia finansowe i obowiązujące limity godzinowe sprawiają, że **główny cel programu nie jest w pełni realizowany**, usługa ta dostępna jest bowiem tylko dla niewielkiej grupy osób potrzebujących i nie spełnia oczekiwanego wsparcia w życiu codziennym osoby z niepełnosprawnością. Asystencja to jedna z podstawowych form wsparcia osób z niepełnosprawnościami. Powinna być dostępna dla wszystkich osób, które jej potrzebują, a także w takim wymiarze i zakresie godzinowym, w jakim jest niezbędna.

Ponadto po wprowadzeniu do katalogu obowiązków asystenta również usług opiekuńczych pojawiło się realne zagrożenie rezygnacji przez osoby z niepełnosprawnością z odpłatnych usług opiekuńczych na rzecz korzystania z nieodpłatnych usług asystenta osobistego osoby z niepełnosprawnością. Przy ograniczonych środkach na realizację bezpośrednich usług asystenta osoby potrzebujące tej usługi nie mogą być jej pozbawiane na rzecz osób, które od asystenta oczekują tylko usług opiekuńczych. Konieczne jest szczegółowe

zdefiniowanie zakresu zadań asystenta, tak aby asystentura wspierała aktywność i samodzielność osób z niepełnosprawnościami, a usługi opiekuńcze świadczone przez asystenta stanowiły tylko dodatkowy element tego wsparcia.

W związku z powyższym apelujemy o pilne zwiększenie środków na finansowanie Programu, zwiększenie limitów godzinowych oraz zmianę zapisów programowych celem objęcia usługami asystenta osobistego najbardziej potrzebującej grupy osób z niepełnosprawnościami.

Uzasadnienie

Celem programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” dla jednostek samorządu terytorialnego jest poprawa jakości życia osób z niepełnosprawnościami, w szczególności poprzez umożliwienie im jak najbardziej niezależnego życia. Brak wystarczających środków finansowych oraz limity godzinowe powodują negatywne konsekwencje dla osób z niepełnosprawnościami, które zostają pozbawione dostępu do usług asystenckich.

Biorąc pod uwagę potrzeby osób z niepełnosprawnościami i odwołując się do poczucia odpowiedzialności za ich życie i godność, podjęcie niniejszej uchwały jest uzasadnione.